

horizonte

UNIA

Gazeta dla Polskich członków i członkiń Unii
Numer (5) 18, Wrzesień 2016

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Drogie koleżanki i koledzy,

W dniu 25 września wyborcy w Szwajcarii zadecydują o przyszłości trzech ważnych projektów. Wszystkie trzy dotyczą nas wszystkich, czyli także tych mieszkańców, którzy nie posiadają szwajcarskiego paszportu i nie mają prawa głosu. Tym ważniejsze jest by zmobilizować uprawnionych do głosowania koleżanki i kolegów by wzięli udział w głosowaniu.

Szczególnie ważne głosownie AHV+

Inicjatywa AHV+ została zgłoszona przez związki zawodowe. W przypadku przyjęcia inicjatywy wszyscy emeryci dostaną o 10% wyższą emeryturę. Dla wszystkich, którzy mniej zarabiają, pracują w niepełnym wymiarze lub mają przerwy w zatrudnieniu – czyli przede wszystkim dla kobiet, AHV jest ważniejsze od 2 filara. Kto mniej zarabia, otrzyma większą emeryturę z AHV niż z kasy emerytalnej. AHV jest bardziej socjalna od kasy emerytalnej, ponieważ osoby z wyższymi zarobkami otrzymują mniej niż wpłacają; pracownicy z mniejszymi dochodami otrzymują tymczasem więcej od AHV niż wpłacają. AHV nie tylko jest bardziej socjalna ale również pewniejsza i efektywniejsza od kasy emerytalnej. Za stale rosnące składki otrzymujemy coraz niższe emerytury z kasy emerytalnej. Inaczej jest w przypadku AHV: emerytury są co do zasady regularnie raz na dwa lata dopasowywane do rosnących zarobków i płac. Jest to możliwe ponieważ wraz z rosnącymi zarobkami zwiększają się również wpływy ze składek do AHV. Podniesienie AHV o 10% jest zatem konieczne by zrekompensować straty w drugim filarze.

Ustawa o wydalaniu cudzoziemców wchodzi w życie 1 października.

Kogo to może dotyczyć i za jakie wykroczenia?

Na początku 2016 odrzucona została inicjatywa o wydalaniu cudzoziemców, na szczęście! Tym samym jednak temat wydalania cudzoziemców nie został zamknięty. Już kilka dni po odrzuceniu inicjatywy, rząd szwajcarski ujawnił, że od 1 października 2016 r. wejdą w życie regulacje wprowadzające postanowienia dotyczące wydalania cudzoziemców.

Kogo to dotyczy?

Faktem jest, że każdy cudzoziemiec i cudzoziemka mogą zostać wydalenii. Przy tym nie ma znaczenia rodzaj pozwolenia na pobyt (C, B, L, G, F, N czy S) oraz posiadane obywatelstwo Unii Europejskiej lub innego państwa. Oznacza to, że tylko osoby, które posiadają szwajcarski paszport nie mogą zostać w żadnym razie wydalone.

Do wydalenia mogą prowadzić poważne przestępstwa

Następujące przestępstwa mogą prowadzić do wydalenia: zabójstwo z premedytacją, ciężkie uszkodzenie ciała, ciężkie formy kradzieży (np. kradzież z włamaniem, powtarzające się włamania w zorganizowanej grupie przestępczej), rozbój, zorganizowane oszustwa i paserstwo, ciężkie formy wymuszenia, przestępstwa na tle seksualnym w tym gwałt, zmuszanie do małżeństwa, podpalenia oraz inne przestępstwa przeciwko społeczeństwu.

Również lżejsze przestępstwa mogą prowadzić do wydalenia

Uwaga: obok tych wymienionych, ciężkich przestępstw również lżejsze przestępstwa, których raczej byśmy się nie spodziewali na tej liście, mogą prowadzić do wydalenia. Zwykle oszustwo w dziedzinie ubezpieczeń społecznych (AHV, IV, kasa bezrobocia, ubezpieczenie wypadkowe, kasa chorych, kasa emerytalna), oszustwo podatkowe lub inne oszustwo zmierzające do wyłudzenia od państwa nienależnych świadczeń (np. wydanie pozwolenia). Podobnie jak wyłudzenie świadczeń z ubezpieczenia socjalnego lub pomocy socjalnej. Oznacza to, że ten kto wprowadzi w błąd instytucje by uzyskać świadczenia pieniężne może zostać wydany.

Naruszenia ustawy o cudzoziemcach

W ramach prawa cudzoziemców, następujące naruszenia mogą prowadzić do wydalenia: przemyt osób (odpłatne przemycenie osób przez granicę Szwajcarii lub innego państwa) albo pomoc w uzyskaniu miejsca pracy bez stosownego pozwolenia, również wprowadzanie w błąd urzędów w celu uzyskania pozwolenia na pobyt. Zatrudnianie osób bez pozwolenia jak również praca na czarno są nielegalne i karalne, ale nie prowadzą do wydalenia ani dla pracodawcy ani dla pracownika. Ponadto, również ciężkie przestępstwa przeciwko ustawie o środkach odurzających, takie jak zakrojony na szeroką skalę handel narkotykami, prowadzić mogą do wydalenia. Natomiast naruszenia ustawy o prawie drogowym nie będą skutkować wydaleniem.

Klauzula trudnej sytuacji życiowej

Postępowanie karne w sprawie wymienionych przestępstw nie musi jednak prowadzić do wydalenia. Przynajmniej musi być przeprowadzone i prawomocnie zakończone postępowanie karne i nie może być tzw. trudnej sytuacji życiowej. Taka sytuacja zachodzi chociażby wtedy gdy cudzoziemiec urodził się w Szwajcarii i nie ma żadnych kontaktów z krajem pochodzenia.

Kongres Unii

Solidarni w społeczeństwie, silni w zakładach pracy

Trudno uwierzyć, że upłynęły już cztery lata! Kolejny Zwyczajny Kongres Unii przed nami i przygotowania zarówno logistyczne jak i merytoryczne idą pełną parą. Również

grupa Migracji Unii przygotowuje się do Kongresu, by głosy migrantek i migrantów były wyraźnie słyszane!

W dniu 27 października 2016 r. zaczyna się: w Palexpo pod Genewą spotka się około 400 delegatów ze wszystkich zakątków Szwajcarii, reprezentujących różne grupy zawodowe i różne biografie. Łączy ich aktywna działalność w związkach zawodowych Unia oraz to, że będą współdecydować o przyszłości tej organizacji na najbliższe cztery lata

Podstawą jest strategia

Kongres Zwyczajny jest najwyższym gremium naszego związku. Kongres nie tylko określi strategię i stanowisko w najważniejszych kwestiach ale również wybierze zarząd główny oraz kierownictwo Unii. Centralną ideą w tym roku jest „solidarni w społeczeństwie, silni w zakładach pracy”. W związku z tym, kongres skupi się obok wyborów przede wszystkim na strategii. Poza tym, przedstawione zostaną wykłady krajowe i zagraniczne oraz relacje członków.

Konieczna jest praca przygotowawcza

Grupa Migracyjna Unii, jako uprawniony organ do składania wniosków, a tym samym wszyscy członkowie Unii o korzeniach migracyjnych, może brać aktywny udział w Kongresie. W tym celu należy dobrze się przygotować. Wnioski zostały przygotowane na specjalnym zebraniu przygotowawczym oraz podczas Konferencji Migracyjnej. Konkretnie, należy lepiej wprowadzić migrantów do struktur Unii, wzmocnić regionalną politykę migracyjną oraz poprawić warunki migrantów, jak chociażby usprawnić uznawalność dyplomów.

Jest jednak więcej postulatów, jak chociażby Sans-Papiers, naturalizacja, populizm prawicowy i wiele innych tematów! To będzie intensywny Kongres!

Informacje w skrócie

Atak prawicy na prawo pracy

Komisja WAK Rady Kantonalnej (komisja ds. gospodarki – przyp. tł.) zamierza znacząco rozmiękczyć ochronę pracowników. W ubiegłym tygodniu przyjęła dwa wnioski. Zmierzają one do uchylenia obowiązujących dzisiaj przepisów kodeksu pracy dotyczących maksymalnego tygodniowego czasu pracy, czasu odpoczynku, pracy w niedzielę dla całych grup zawodowych w sektorze usług. Decyzja ta stoi w rażącej sprzeczności z narastającym zjawiskiem stresu, wypalenia (Burnout) i innymi chorobami psychosocjalnymi w miejscu pracy. Unia skrytykowała tę decyzję i będzie zabiegać o jej odrzucenie przez Radę Kantonalną.

Masowe zwolnienia u prezydenta związku pracodawców

Tak dwóch czołowych przedstawicieli związku pracodawców rozumie „partnerstwo socjalne”: Burckhardt Compression, koncern przemysłowy prezydenta związku zawodowego pracodawców Valentina Vogta, zarabia dużo pieniędzy – mimo to zapowiedział masowe zwolnienia. Prezes Zarządu Vogt oraz jego zastępca Hans Hess (równocześnie prezydent Swissmem) niszczą 100 miejsc pracy i skazują 100 pracowników z Winterthur na pracę zredukowaną (niem.: Kurzarbeit, fr.: Réduction de l'horaire de travail, wł.: Lavoro ridotto).

Dotacja Unii dla Lekarzy bez Granic

Lekarze bez Granic zdecydowali latem tego roku, że nie będą występować o wsparcie finansowe od państw członkowskich UE. Decyzję swoją tłumaczą "dramatycznymi skutkami unijnej polityki odrzucenia uchodźców", z którymi pracownicy tej organizacji humanitarnej są codziennie konfrontowani. Unia podziela tą krytykę i dlatego wsparła Lekarzy bez Granic dotacją wysokości 20 000 franków.

Gorsze warunki w kasie emerytalnej firmy Manor

Kasa emerytalna Manor znacząco pogarsza zabezpieczenia emerytalne od 2017 r.: podwyższa wiek emerytalny, podwyższa składkę dla osób powyżej 40 roku życia i wykreśla emerytury pomostowe. Unia krytykuje te zmiany, które w branży z niskimi płacami i dużym udziałem niepełnych etatów, dotkną przede wszystkim kobiety.

Nowe Prezydium Komisji ds. Migracji Unii

Podczas Konferencji Migracyjnej Unii w dniu 28 maja wybrano Alexandrinę Fahrina i Tobiasa Goldmann z regionów Genewa i Biel-Solothurn-Seeland na nowych współprzewodniczących IG Migracja. Horyzonty przedstawiają dzisiaj sylwetkę Tobiasa Goldmann.

Opowiedz nam krótko jak wyglądała Twoja kariera.

Mam 46 lat i wychowałem się w uroczej Bawarii. Po szkole, przez 4 lata pływałem po morzach by poznać trochę świata. Następnie wróciłem na ląd i ukończyłem naukę jako stolarz. Następnie zajmowałem się CAD (computer-aided-design/rysunkiem komputerowym) i pracowałem dla software start-up. Pracowałem w południowej Francji, Romandii i Norwegii. Następnie skończyłem szkołę mistrzowską i kierowałem małym zakładem stolarskim. Obecnie od 8 lat mieszkam w niemieckiej Szwajcarii i jako stolarz powróciłem do swoich zawodowych korzeni i do swojej pasji.

Jak trafiłeś do Szwajcarii?

Na motorze...Nie, żarty na bok: francuskojęzyczny dział firmy CAD (cadwork SA) ma swoją siedzibę w Montreux. Przeniósłem się tam by poprawić język francuski.

Gdzie i dlaczego angażujesz się w Unii?

Oczywiście w Olten, gdzie w międzyczasie dobrze się zadomowiłem. Jestem w zarządzie i jako cudzoziemiec oczywiście w grupie migracyjnej. Powodów mojego zaangażowania jest więcej: po pierwsze związek zawodowy to ważna siła polityczna, która pozwala mi współkształtować społeczeństwo w którym żyję. Po drugie, dla mnie jako rzemieślnika i pracownika związek zawodowy to mój „klub”. Po trzecie, to duża radość wspólnie z koleżankami i kolegami podejmować różne działania, dyskutować i poznawać jak to rzeczywiście „się kręci”.

Teraz zostałeś współprezydentem Komisji Migracyjnej Unii. Co Cię zainteresowało w tej funkcji?

Dzięki swoim doświadczeniom dobrze rozumiem co to znaczy być migrantem: rozpoczynać od zera, tworzyć coś, dążyć do akceptacji i pokonywać przeciwności...Być postrzeganym jako inny, obcy czy wręcz jako konkurent. Ale jednocześnie mogę pokazać, że – również dzięki Unii – istnieje inna Szwajcaria, która wyciąga pomocną dłoń.

Co chciałbyś osiągnąć w dziedzinie migracji?

Migracja istnieje już od czasów Jezusa z Nazaretu (przy okazji, również stolarza). Migracja jest fascynująca: przykładowo, codziennie pracuję na liczbach, które pochodzą jak wiadomo z Arabii. Migranci wnoszą nowe impulsy i idee: ktoś nie lubi czasem zjeść kebaba, spaghetti albo coś tajskiego...? Chciałbym żeby migracja nie była postrzegana jako zagrożenie ale jako korzyść.

Angażujesz się również w straży pożarnej w Olten. Co tam robisz? Dlaczego jest to dla Ciebie ważne?

Służę jako szeregowy żołnierz w grupie wspomaganie oddechowego podczas wszelkiego rodzaju akcji. Aktualnie działam również w Komitecie organizacyjnym mistrzostw Szwajcarii młodych strażaków. Dlaczego straż pożarna jest ważna to chyba oczywiste. Ale mi zależy również na społecznym zaangażowaniu, przejęciu osobistej odpowiedzialności za życie i wartości moich współobywateli.

Jakie są Twoje plany i marzenia na przyszłość?

Chciałbym byśmy wspólnie stworzyli Szwajcarię, która będzie wzorem dla świata. Jako sprawiedliwe, odpowiedzialne, odważne i wizjonerskie społeczeństwo, które swoją uprzywilejowaną pozycję postrzega nie jako należne prawo podstawowe ale jako szczęście. Osobiście, przez długi czas byłem przeciwko naturalizacji (nabycie obywatelstwa szwajcarskiego – przyp. tł.) ale od czasu gdy zająłem się tym tematem postanowiłem zdobyć się na ten krok. Ponadto, zaangażowałem się w projekt afrykański, ale o tym więcej będę mógł powiedzieć w następnym numerze...

Chciałbyś jeszcze coś powiedzieć naszym czytelnikom?

Wspólnie mamy siłę by kształtować społeczeństwo, w którym chcemy żyć. A więc do dzieła.

Pytania i Odpowiedzi

Środki integrujące: Czy zarobek nie jest zabezpieczony

Dwa lata temu utraciłem prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Trafiłem do opieki społecznej. Po kilku miesiącach bezskutecznych poszukiwań dostałem pracę na czas określony w zakładzie prowadzonym przez pewną fundację. W ramach tak zwanych środków integrujących. Całość była częściowo finansowana przez gminę. Po zakończeniu pracy ponownie zgłosiłem się do kasy bezrobotnych. Usłyszałem jednak, że okres ten nie liczy się jako okres składkowy. Z tego powodu nie mam prawa do zasiłku z tytułu bezrobocia. Nie rozumiem tego. Z mojej pensji płaciłem przecież ubezpieczenie socjalne. Okres, który ostatnio przepracowałem powinien wobec tego liczyć się jako okres składkowy. Czy też może nie?

TIMUR ÖZTÜRK: Nie, nie w każdym przypadku. Kasa bezrobocia wychodzi z założenia, że Pana zatrudnienie służyło przede wszystkim przywróceniu Pana na rynek pracy. Tego typu zatrudnienie nie jest liczone jako okres składkowy. Dla ubezpieczenia bezrobotnego jako okres składkowy liczy się tylko czas przepracowany na „prawdziwym” rynku pracy. Natomiast nie ten, przepracowany w ramach środków integrujących finansowanych ze środków publicznych np. przez gminę. Czy z pensji odciągane jest ubezpieczenie zdrowotne czy nie, nie gra przy tym żadnej roli. Praktyka ta jest uregulowana w ustawie o ubezpieczeniu od bezrobocia (art. 23 ust. 3bis AVIG). Odpowiedni zapis został wprowadzony poprzez reformę w roku 2011. Stanowi on, że pensja wypłacana w ramach środków integrujących

finansowanych ze środków publicznych, nie liczy się do ubezpieczenia. Nie w każdym jednak przypadku jest jasne, czy dane zatrudnienie w ramach przywrócenia do rynku pracy podpada pod wspomniany paragraf. Decydujące znaczenie ma rzeczywisty cel zatrudnienia. Jeżeli głównym celem było przywrócenie Pana na rynek pracy to wówczas ustawa ma zastosowanie. Jeżeli jednak przeważają elementy normalnego zatrudnienia to sprawa wygląda inaczej. Proszę zatem wystąpić do kasy bezrobocia o uzasadnienie decyzji i przeanalizowanie jej.

work, 18.08.2016

Nowy szef: czy mam domagać się świadectwa pracy?

Od dziewięciu lat pracuję w tej samej firmie. Mój bezpośredni przełożony przechodzi właśnie na emeryturę. Zawsze dobrze się z nim rozumiałem. Za kilka tygodni, nowa osoba przejmie jego obowiązki. Jestem trochę zaniepokojony, ponieważ nie wiem jakie konsekwencje będzie miała zmiana szefa. Czy powinienem poprosić odchodzącego szefa o wydanie świadectwa pracy zanim przejdzie na emeryturę?

ALICE MARIDOR: Tak, to dobry pomysł. W przypadku zmiany stanowiska pracy lub zmiany przełożonego w tej samej firmie dobrze jest wystąpić o częściowe świadectwo pracy. Szczególnie wtedy, gdy w Pana firmie nie ma regularnych okresowych ocen pracowników. Zakładając, że nowy szef przeniesie Pana na inne stanowisko albo wręcz zwolni Pana bądź też Pan sam złoży wypowiedzenie to nie będzie śladu Pana dotychczasowego zaangażowania. Problem ten będzie jeszcze większy gdy okaże się, że ostateczne świadectwo pracy nie będzie Pana satysfakcjonowało. Posiadając częściowe świadectwo pracy, będzie mógł Pan udokumentować jak oceniane było Pana zaangażowanie i postawa w pracy.

Ponadto, w każdej chwili może Pan domagać się świadectwa pracy. Proszę wytłumaczyć pracodawcy dlaczego prosi Pan o świadectwo, żeby uniknąć nieporozumień

work, 1.7.2016

Czym jest Unia?

Unia jest największym szwajcarskim związkiem zawodowym zrzeszającym około dwieście tysięcy członków i członkiń pracujących w sektorze prywatnym. Dzięki około dwustu układom zbiorowym pracy zawartym z różnymi pracodawcami reprezentujemy interesy przeszło półtora miliona osób zatrudnionych w Szwajcarii.

W Unii pracuje wielu polskich pracowników, m.in.: Adam Rogalewski w Bernie odpowiedzialny za całą Szwajcarię, Artura Bienko w Genewie oraz Barbara Blicharz w kasie dla bezrobotnych w Genewie, a także Mateusza Paulo w Zurichu.

Dlaczego warto wstąpić do Unii?

Osoby, które pracują tam gdzie istnieje związek zawodowy zarabiają więcej. Układy zbiorowe pracy gwarantują lepsze warunki zatrudnienia.

Członkowie Unii otrzymują dofinansowanie do kursów zawodowych i językowych.

Członkowie Unii są wreszcie lepiej poinformowani. Prawo pracy zmienia się szybko, również jeśli chodzi o coroczne podwyżki, dlatego nasi członkowie i członkinie wiedzą ile powinni zarabiać.

Wreszcie w roku 2013 Unia uzyskała przeszło milion franków odszkodowania dla polskich pracowników w Szwajcarii.

Jak wstąpić do Unii?

Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:

www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden lub kontaktując się bezpośrednio z Adamem Rogalewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii:

Adam Rogalewski:

komórka: 0041 79 535 74 10 email: adam.rogalewski@unia.ch lub polska@unia.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osman, A.Rogalewski | Sprachverantwortlich Adam Rogalewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski